

Material informativ
către desfășurarea Zilei Mondiale a Sănătății – 7 aprilie 2022

În mijlocul unei pandemii, a unei planete poluate, a bolilor în creștere precum cancerul, astmul, bolile de inimă, de Ziua Mondială a Sănătății 2022, Organizația Mondială a Sănătății (OMS) va concentra atenția globală asupra acțiunilor urgente necesare pentru a menține oamenii și planeta sănătoși și va promova crearea societăților concentrate pe bunăstare.

Planeta noastră, sănătatea noastră

Sănătatea noastră și sănătatea planetei noastre sunt indisolubil legate, iar nevoia de a ne concentra pe crearea de societăți sănătoase pe o planetă sănătoasă devine din ce în ce

mai evidentă.

Tema Zilei Mondiale a Sănătății din 2022 se concentrează pe această legătură dintre sănătatea planetei noastre și sănătatea oamenilor, animalelor, plantelor - toate creaturile vii. În conformitate cu abordarea “O singură sănătate”, care subliniază interdependența sănătății animale, umane și a mediului, campania OMS/Europa din acest an va promova mesaje și activități care arată modul în care alegerile individuale și comportamentele sociale influențează mediul nostru.

În timp ce pandemia de COVID-19 a evidențiat și inechitățile din lumea noastră, puncte slabe în toate domeniile societății a subliniat urgența creării unor societăți durabile de bunăstare, angajate să obțină o sănătate echitabilă acum și pentru generațiile viitoare, fără a încălca limitele ecologice. Designul actual al economiei duce la o distribuție inechitabilă a veniturilor, a bogăției și a puterii, prea mulți oameni trăind încă în sărăcie și instabilitate. O economie a bunăstării are ca obiective bunăstarea umană, echitatea și durabilitatea ecologică. Aceste obiective se traduc în investiții pe termen lung, bugete de bunăstare, protecție socială și strategii juridice și fiscale. Întreruperea acestor cicluri de distrugere a planetei și a sănătății umane necesită acțiuni legislative, reforme instituționale și ca indivizii să fie sprijiniți și stimulați să facă alegeri sănătoase.

Totul este interconectat: problemele, soluțiile și populația

Creșterea temperaturilor, inundațiile și precipitațiile extreme sunt toate modalitățile prin care schimbările climatice afectează viața a milioane de oameni din

Regiunea Europeană a OMS. În același timp, alte amenințări pentru sănătate cauzate de om, cum ar fi poluarea aerului, degradarea ecosistemului, producția și consumul de tutun, exacerbează daunele aduse planetei noastre.

OMS estimează că peste 13 milioane de decese în întreaga lume în fiecare an se datorează unor cauze de mediu care pot fi evitate. Aceasta include criza climatică, care este cea mai mare amenințare pentru sănătate cu care se confruntă umanitatea, inclusiv fiind și o criză de sănătate.

Deciziile noastre politice, sociale și comerciale conduc la criza climatică și de sănătate. Peste 90% dintre oameni respiră aer nesănătos rezultat din arderea combustibililor fosili. O lume cu încălzire vede țânțarii răspândind boli mai departe și mai repede decât oricând. Evenimentele meteorologice extreme, degradarea terenurilor și deficitul de apă afectează sănătatea oamenilor. Poluarea și materialele plastice se găsesc în fundul oceanelor, în cei mai înalți munți și și-au făcut loc în lanțul trofic. Sistemele care produc alimente procesate și nesănătoase conduc la obezitate, crescând cancerul și bolile de inimă, generând în același timp o treime din emisiile globale de gaze cu efect de seră.

Despre climă și sănătate

Schimbările climatice reprezintă cea mai mare amenințare pentru sănătate cu care se confruntă omenirea. Aceasta afectează deja sănătatea prin poluarea aerului, boli, evenimente meteorologice extreme. Atingerea obiectivelor Acordului de la Paris ar putea salva aproximativ un milion de vieți pe an în întreaga lume până în 2050 numai prin reducerea poluării aerului. Evitarea celor mai grave impacturi asupra climei ar putea ajuta la prevenirea a 250.000 de decese suplimentare legate de climă pe an.

Valoarea câștigurilor pentru sănătate din reducerea emisiilor de carbon ar fi de aproximativ dublu față de costul global al implementării măsurilor de atenuare a emisiilor de carbon. Peste 90% dintre oameni respiră niveluri nesănătoase de poluare a aerului, care rezultă în mare parte din arderea combustibililor fosili care provoacă schimbările climatice. În 2018, poluarea aerului de la combustibili fosili a cauzat costuri economice și de sănătate de 2,9 trilioane de dolari, aproximativ 8 miliarde de dolari pe zi.

Transportul produce aproximativ 20% din emisiile globale de carbon. Alternative precum mersul pe jos și cu bicicleta nu sunt doar ecologice, ci oferă și beneficii majore pentru sănătate, cum ar fi reducerea riscului de apariție a multor boli cronice și îmbunătățirea sănătății mintale.

Sistemele de producere, ambalare și distribuire a alimentelor generează o treime din emisiile de gaze cu efect de seră. O producție mai durabilă ar atenua impactul asupra climei și ar sprijini diete mai nutritive care ar putea preveni aproape 11 milioane de decese premature pe an.

Sistemele de sănătate reprezintă principala linie de apărare a populațiilor care se confruntă cu amenințările emergente pentru sănătate, inclusiv din cauza schimbărilor climatice. Pentru a proteja sănătatea și a evita creșterea inechităților în materie de

sănătate, țările trebuie să construiască sisteme de sănătate rezistente la schimbările climatice. Majoritatea țărilor identifică sănătatea ca un sector prioritar vulnerabil la schimbările climatice. Dar rămâne un decalaj financiar uriaș. Mai puțin de 2% din finanțarea multilaterală pentru schimbările climatice este destinată proiectelor de sănătate.

Societățile sănătoase se bazează pe ecosisteme care funcționează bine pentru a oferi aer curat, apă dulce, medicamente și securitate alimentară. Acestea ajută la limitarea bolilor și la stabilizarea climei. Dar pierderea biodiversității are loc într-un ritm fără precedent, având un impact.

Ce putem face pentru a proteja planeta și sănătatea?

Autorități/Guverne:

- Prioritizarea bunăstării umane pe termen lung și stabilitatea ecologică în toate luarea deciziilor.
- Prioritizarea bunăstării în toate afacerile, organizații, obiective sociale și ecologice.
- Păstrarea combustibililor fosili în pământ. Oprirea explorării și proiectele noi de combustibili fosili și implementarea de politici privind producerea și utilizarea energiei curate.
- Oprirea subvențiilor pentru combustibili fosili. Reinvestirea subvențiilor pentru combustibilii fosili în sănătatea publică.
- Taxarea poluatorilor. Stimularea reducerii emisiilor de carbon.
- Aplicarea ghidurilor OMS privind calitatea aerului.
- Electrificarea unităților de îngrijire a sănătății cu energii regenerabile.
- Taxarea alimentelor și băuturilor procesate și bogate în sare, zaharuri și grăsimi nesănătoase.
- Implementarea politicilor pentru reducerea risipei de alimente.
- Reutilizarea subvențiilor pentru agricultură către producția alimentară durabilă și sănătoasă.
- Construirea orașelor cu spații verzi care promovează activitatea fizică și sănătatea mintală.
- Luarea de angajamente! Adoptarea manifestului verde al OMS.
- Tutunul poluează planeta și plămânii. Crearea orașelor fără fum și taxarea produselor din tutun.
- Elaborarea politicilor privind reducerea deșeurilor și a plasticului.
- Integrarea sănătății mintale și sprijinul psihosocial cu acțiunile și politicile climatice pentru pregătirea și răspunsului la criza climatică.

Instituții:

- Oprirea luminile după orele de lucru.
- Sprijinirea muncii la distanță atunci când este posibil.
- Excluderea alimentelor procesate și ambalate la locul de muncă.

- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
- Protejarea, promovarea și sprijinirea alăptării. Alăptarea este hrană sănătoasă și durabilă pentru bebeluși.
- Asigurarea lucrătorilor cu apă sigură și accesibilă.

Lucrătorii medicali și instituțiile sanitare:

- Sprijinirea eforturilor de reducere a risipei de îngrijire a sănătății.
- Furnizarea alimentelor cultivate local în mod durabil și asigurarea alegerii alimentelor sănătoase prin reducerea sucurilor și a alimentelor procesate și ambalate în unitățile de sănătate.
- Identificarea oportunităților de economisire a energiei.
- Asigurarea cu apă curată sigură unitățile sanitare.
- Sprijinirea achiziționării de produse ecologice care sunt ușor reciclabile sau reutilizabile.
- Pledarea pentru ca sănătatea să fie în centrul politicilor privind schimbările climatice.

Autoritățile Publice Locale:

- Promovarea clădirilor eficiente energetic.
- Utilizarea transportului public cu emisii reduse de carbon.
- Construirea de noi piste de biciclete și alei.
- Protejarea biodiversității și crearea de noi parcuri și grădini.
- Trecerea la energie regenerabilă.
- Asigurarea că gospodăriile cu venituri mici și unitățile de îngrijire a sănătății au acces la energie curată, la prețuri accesibile.
- Colaborarea cu comunitatea de afaceri pentru a sprijini durabilitatea.
- Reglementarea comercializării alimentelor și băuturilor nesănătoase în spațiile publice.

Persoanele fizice:

- Distribuirea mesajului: planeta noastră, sănătatea noastră.
- Solicitarea acțiunilor climatice pentru protejarea sănătății.
- A acționa, inspira pe alții prin:
 - Mersul pe jos sau cu bicicleta la serviciu cel puțin o zi pe săptămână. Alegerea transportului public.
 - Schimbarea la un furnizor de energie regenerabilă; să nu încălzim camerele peste 21,5 C°; stingerea luminii.
 - Cumpărarea alimentelor proaspete de la producătorii locali și evitarea alimentelor și băuturilor procesate.
 - Abandonarea fumatului.
 - Cumpărarea de mai puțin plastic; folosirea pungilor reciclabile.

Mesaje principale pentru Ziua Mondială a Sănătății

- Poluarea aerului ucide 13 oameni în fiecare minut din cauza cancerului pulmonar, a bolilor de inimă și a accidentelor vasculare cerebrale. Nu mai ardeți combustibili fosili precum petrolul, cărbunele și gazele naturale.
- Nouă din zece oameni respiră aer poluat. Nu mai ardeți combustibili fosili precum petrolul, cărbunele și gazele naturale.
- Arderea combustibililor fosili precum petrolul, cărbunele și gazele naturale cauzează poluarea aerului. Păstrați combustibilii fosili în pământ pentru o planetă sănătoasă și populație sănătoasă.
- Schimbările climatice reprezintă o amenințare la adresa sănătății umane, care provoacă boli precum cancerul, astmul, bolile de inimă și bolile transmise de țânțari vectori (țânțari, căpușe).
- 3,6 miliarde de oameni nu au toalete sigure la nivel global. Deșeurile umane netratate degradează ecosistemele și oamenii.
- 2 miliarde de oameni nu au apă potabilă sigură la nivel global. Protejarea surselor de apă împiedică deșeurile și substanțele chimice să intre în lacuri, râuri sau ape subterane.
- 829 000 de oameni mor în fiecare an din cauza bolilor diareice cauzate de apă poluată și de sanitație deficitară.
- Gestionarea deșeurilor medicale în siguranță. Leziunile prin înțepătură cu ace de la seringile aruncate pot provoca hepatită B, C și boli infecțioase. Emisiile de la arderea îngrijirii sănătății pot crește cancerul.
- Tutunul ucide peste 8 milioane de oameni în fiecare an și creează o dependență ridicată. Este un factor de risc major pentru cancer, boli de inimă, plămâni. 600 de milioane de copaci sunt tăiați pentru a face 6 trilioane de țigări în fiecare an, poluând aerul curat pe care îl respirăm.
- Tutunul ucide. Cultivarea tutunului dăunează planetei. Să păstrăm mediul liber de tutun.
- Planeta noastră, sănătatea noastră: să protejăm aerul, apa și alimentele.
- Planeta noastră, sănătatea noastră: dezvoltarea economiei, societății, sănătății.
- Creșterea temperaturilor și inundațiile cauzate de schimbările climatice vor expune încă 2 miliarde de oameni la riscul de infectare cu dengue.
- Poluarea cu dioxid de azot poate agrava bolile respiratorii, în special astmul. Sistemele de transport public bine planificate, inclusiv mersul pe jos și cu bicicleta în siguranță, pot îmbunătăți calitatea aerului, pot atenua schimbările climatice și pot aduce câștiguri suplimentare pentru sănătate.